

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, szombat 1912. október 26.

242. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Felolós szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Felévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Iparfejlesztés az 1911-1913. években.

—o—

(H. J.) Az 1913-iki állami költségvetés betérjesztése alkalmából ismertettük az ipari vonatkozású költségvetési tételket és az ipart közvetlenül érdeklő kormányhivatalok közleményeit. Megemlítetük, hogy az iparfejlesztés céljaira a kereskedelmi minisztérium költségvetésébe az 1912. évre engedélyezett 7 millió korona helyett az 1913. évre 8 millió K van beállítva.

Most abban a helyzetben vagyunk, hogy tüzetesen közzétegyük az állami iparfejlesztési akció legújabb eredményeit és jövőbeli programját.

Az iparfejlesztési akcióról szóló jelentés 1912. évi augusztus hó 1-éig terjed. Az iparfejlesztési kiadásokat és segélyeket a kereskedelmi miniszter tudvalevőleg több évre szokta engedélyezni. És 1912. aug. 1-én már 6.375.843 K-ra rugtak azok a kiadások és segélyek, melyeket a minisztérium az 1913-iki évre is engedélyezett. Ha tehát az iparfejlesztési hitelt, mely 1912-re 7 millió volt, változatlanul hagyták volna meg 1913-ra, akkor a korábban engedélyezett kiadások 1913-ban ugyyszólván kimerítenék az egész hitelt, úgy hogy újabb segélyeket ma-

gyobb arányban nem lehetne 1913-ban engedélyezni.

Az iparfejlesztési hitelt Hieronymi miniszter már 1911-re és 1912-re emelte volt 1—1 millióval, mert ennek a hitelnek a terhére fedezi az Ipari kísérleti és anyagvizsgáló intézet és a Technikai Muzem létesítésének költségeit, továbbá annak az akciónak a költségeit, melyet a vízierőnek ipari célokra való kihasználása végett fog megindítani.

Am a kereskedelmi minisztérium új feladatokat is kíván megoldani, úgy a nagyipar, mint a kisipar állami támogatását erősíteni óhajtja, továbbá az általánosan tapasztalt munkáshiányra való tekintettel egyes nagyobb ipar icentrumoknak és telepeknek módot akar nyújtani munkáslakások létesítésére.

Ezek miatt kellett iparfejlesztési célokra az eddigi 7 millió korona helyett 1913-ra 8 millió koronát előirányozni.

Az egész iparfejlesztési akció eddigi eredményeiről előtűnk fekvő táblázatos kimutatás szerint a kereskedelmi minisztérium által 1912-ben és az előző években végleg engedélyezett és kilátásba helyezett segélyek, melyek az 1912-től 1923-ig terjedő időre vannak lekötve, összesen 37.322.050 koronát tesznek, amely összegből 1913-ban 6.375.843 K, 1914-ben 5.568.776 K, 1915-ben

4.879.993 K, 1916-ban 4.265.594 K, 1917-ben 3.562.593 K, 1918-ban 2.589.283 K, 1919-ben 2.083.522 K, 1920-ban 1.437.805 K, 1921-ben 1.134.230 K, 1922-ben 906.630 K és 1923-ban 459.900 K jut majd kifizetésre.

Ezek az összegek már most vannak lekötve a következő 12 évre.

Ha az iparfejlesztési hitelt 1912—1923. évek között 7 millió K-val szavazza meg a törvényhozás, akkor a fentiek szerint már lekötött 27 millió K kiadásra a 12 év alatt összesen 84 millió K fog rendelkezésére állni, illetve, az 1912-re már kiutalt 3.8 millió K levonása után, 80,2 millió korona.

Erre az összegre 37,3 millió K már lelévén kötve még 42,9 millió K lesz lehethető a rendes költségvetési hitelekkel.

Ezekhez fog járulni az ipari és kereskedelmi alap, mely 1912. évi aug. 1-én 10,37 millióra rugott.

Ezek szerint az 1913—1923. években 90,57 millió K fog az iparfejlesztés céljaira rendelkezésére állni, ha a hitelt nem emelik föl, vagy le nem szállítják.

Ami már most az iparfejlesztési akció legutóbbi eredményeit illeti, ezekről csak a főösszegeket említhetjük.

Iparfejlesztési célokra 1911. évi aug. 1-étől 1912. évi július 31-ig a minisztérium 14.297.408 K-át engedélyezett, ebből gyár-
ipari célokra 12.581.866 koronát.

A „Tengerpart” tércája.

A gyászruhás nő.

Hallgassatok réám. Titkomra hallgassatok, melyet el kell mondanom, különben megfojt, megöl.

Hallgassatok réám és ne higgyétek hogy örült vagyok. Vannak, akik tébolydába akarnak zárni, de nincs igazuk, mert nem vagyok örült, bár azt mondom, állítom, hiszem, tudom, hogy én — én — ketten vagyunk.

Mikor láttam őt meg először? Elfeleltem pontos idejét, csak azt tudom, ősz volt, színes lombu, enyhe, esős őszi idő. A sáros utcákon át én valahova siettem, ahol valaki haldokolt, aki engem nagyon szeretett. Siettem, futottam s fejem le volt hajtva, mintha, mintha imádkoznám. Egyszer csak fel kellett tekintenem s a gázlámpa fényében megláttam egy női alakot, aki mellettem ment. Gyászfekete ruhát viselt és nem volt semmi feltűnő rajta, csak szeme, mely égő fekete volt, mint ruhája s ruháján egy piros koralltű, mely olyan volt, mint ajka. Előttém ment, megállt a kirakatok előtt, már nem siettem én sem, köszönt néhány ismeretlen embernek, megszólított néhányat és én ugyanazt tettem, amint ő. A színházba ment, én utána. A szemben levő páholyba ültem, ahonnan jól láthattam égő szemét és ajkát és kacagtam, kacagtam, mint ő, míg teljesen ki nem merültem. Akkor lementem barátnőmhöz, aki szeretett engem, a kinek a vigasztalás és boesánat szavait kel-

lett volna elvinnem és a ki meghalt, míg én a színházban kacagtam.

Abban az időben nem szerettem senkit. Volt egy férfi, ki páromul akart szegődni, de én ismertem, minő aljas, beestelen, aki csupán hiúságból szeret és nem volt kedvem szeretni.

Kért, könyörgött, szidott, átkozott, én hideg maradtam.

— Ha holnap nem, akkor soha többé — és reszketett a hazug szerelemtől. — ha holnap nem, akkor soha, — kiálltotta egyszer felém. És én hidegen feleltem: — soha többé.

És mikor a „holnap” már vált, nyugodtan haladtam a tenger felé, melynek partján a déli nap esodafényben ragyogott. Akkor hirtelen megpillantottam a fekete ruhás nőt, kinek hervadt arcában feketén fénylő szeme s piros ajka égett, mint gránátfa virága. Ő nem nézett rám, de én feléje néztem. A város felé ment, rémülve láttam, hogy arra tart, ahol nekem légyvottomnak kellene lenni a megvetett férfival. És én lépéssel lépésre követtem, mint gazdáját az engedelmese állat. Aztán megdöbbenve láttam, hogy a férfi ott volt, várt rám, diadalmasan mosolygott és nem vette észre a fekete kísérőt, mely hozzá közeledett, csak engem látott, aki azt követtem.

Felém sietett s győzelemtől esengő hangon szólt: — Köszönöm.

És az a fekete ruhás nő mosolygott, és én, ki üvöltöni szerettem volna a kintől, én is mosolygottam.

— Szeretsz? — kérdezte. — Szeretlek, — suttogta rémen, én pedig, kinek ajkán visszautasító szitkok voltak, szeideen felel-

tem: szeretlek.
— Örökké?
— Örökké, — suttogta ismét a rém, s én, ki alig éltem már, faldokolva feleltem: örökké.

— A Madonnára esküszöl?
A Madonnára esküszöm.

Es két évig szerettem a férfit, akit nem szerettem és engedtem magamat szeretettől attól, aki nem szeretett. Es mos azt állítják rólam, hogy örült vagyok. Es meg akarják gyógyítani fejemet, mely nem beteg és számitáson kívül hagyják lelkemet, melyet fogva tart a fekete ruhás rém, aki nem úgy eszelekedni, ahogy ő akar.

Akit szerettem lelkem mélyéből, szívem igazából, azt elriasztotta melőlem gunyos arcával, mert utána, susogása után azt mondtam az imádott férfinak, kinek hiúságáról meggyőződtem: — Nem hiszek neked, hazug vagy!

S mikor ezt kimondtam, mikor ő elhagyott, a fülkőben megpillantottam magamat, vézna, törékeny testemet fekete ruhában, sápadt arcomat, melyből feketén, miként ruhám, sötétlett szemem és égő ajkamat, mely vörös volt, mint a korall, mit keblemen viseltem. Az ő alakját láttam, mint egy állat, melyre halálos csapást mértek.

Megmondtam, most azt hiszitek, hogy örült vagyok. Nem igaz. Ne orvost hívassatok, de papot, aki küzi lelkemből azt a másikat, aki nem akar elmenni, aki velem akar élni, helyettem eszelekedni mindig, úgy, a hogy én nem akarom s aki miatt azt hiszitek rólam, hogy örült vagyok...

Serao Matild.

Ebből az utóbbi összegből engedélyeztetett:

15 új gyár létesítésére, amelyeknél 16.79 millió K állótké befektetése és 2.727 munkás beállítása köttetett ki: 4.105.000 K.

33 gyár nagyobb szabású bővítésére, a melyhez 17.49 millió K új állótké és 8.16 millió K új forgótké befektetése és legalább 2.915 új munkás beállítása köttetett ki — 4.161.900 K.

Ezek az összegek végleg engedélyezett gyáralapításokra és bővítésekre vonatkoztak.

Ezen kívül feltételesen kilátásba helyezett 8 új gyár létesítésére és 28 már meglevő gyár kibővítésére — ami 16 millió K állótké befektetést igényelne és 4500 új munkás juttatna alkalmazást.

Aminisztérium a gyáripar gépek adományozásával is támogatja.

Az említett időszakban 34 gyárnak, melyek 107 munkást és 30 inast foglalkoztatnak, 371.780 K értékű gépet adományozott.

Adó- és illetékmentességet az 1911—1912-ik évben 41 gyárnak engedélyezett a minisztérium, azzal a kikötéssel, hogy ezekben a gyárakban legalább 25 millió K-na állótké fektetendő be és azokban legalább 2600 munkás foglalkoztatandó.

Eldőzetesen biztosítottak az állami adókedvezmények 14 gyárnak, melyeknél 11 millió K befektetés és legalább 2000 munkás alkalmazása köttetett ki.

Kilenc gyár részére meghosszabbították az állami kedvezmények érvényét, egy adógyárról pedig, amely beszüntette az üzemet, megvonták a kedvezményt.

A régebben engedélyezett segélyekből az utolsó évi segélyrészlet az 1911—1912. évben 28 gyárnak utalta ki a minisztérium és ez alkalommal meggyőződött arról, hogy a segélyezés a célnak megfelelő volt, amennyiben ezeknek a gyáraknak a további fennmaradása és üzemképessége biztosítva van.

Ezek a gyárak az engedélyezéskor megállapított feltételeknek egytől-egyig megfeleltek; a legtöbbjük a kikötött állótkéknél jóval magasabb összeget fektetett be, a foglalkoztatott munkások létszáma ezen gyárak legtöbbjénél felülhaladta a kikötött számot.

A gyáripar érdeklő tétel még az, hogy a m. kir. Ipari kísérleti az anyagvizsgáló intézet céljaira (telekvétel, építkezés, továbbá az 1911. és 1912. évi fentartás) 3.901.185 K irányoztatott elő. Az összes építési és berendezési költséget csak a tervek és költségvetések jóváhagyása után fogja a minisztérium végleg engedélyezni és a végleg engedélyezett összeg nyolc év alatt jut kifizetésre.

Az iparfejlesztés nem szorítkozik a gyáripar támogatására.

Az 1911—12. évben az iparfejlesztési hitelből jutott:

kisipari célokra 1.046.325 K (ebből 52 ezer K 6 szövetkezet részére);

kisiparosoknak adományozott gépekre 217.963 K;

arra a célra, hogy iparosok a benzinszükségletüket a mindenkori napi árnál 4 koronával olcsóbban szerezhessék be — 221.304 K;

tanoncotthonok támogatására 255.563 korona;

tanonképzésre 3 egyesületnek és két kisiparosnak 46.621 K;

tanfolyamokra 149.027 K, vándortanításra 4400 K, a ziparművészeti társulatnak 28.000 K, ipar célokat szolgáló három egyesületnek 72.500 K;

háziipari célokra 159.970 K;

öt vármegye iparfejlesztő bizottságának és öt egyesületnek 26.800 K;

gyakorló műhelyek céljaira 24.400 K;

háziiparosok továbbképzésére 11.600 korona;

kiállítások segélyezésére 19.533 K;

ösztöndijakra 191.292 K (47 okleveles iparművésznek, 11 ifjummunkásnak, 71 iparismesternek és segédnek bel- és külföldi tanulmányokra.)

Iparfejlesztési ügyekből folyó utiköltségekre, napidijakra és rendkívüli munkadíjakra, szakmunkák támogatására és megvételére és ipari célokat szolgáló egyesület támogatására a kereskedelmi minisztérium a lefolyt évben 298.372 K-t fordított.

Ujdonságok.

—o—

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A városi pénzügyi bizottság csütörtökön tartott két ülésében elhatározta, hogy a 20 millió K kölcsönből még rendelkezésre álló 3.560.000 koronából a következő munkálatok végrehajtását fogja javasolni a képviselőtestületnek. Az új városi fürdő, négy új iskolaépület, plébánia-épület Drenován, vásárcsarnok Plassén, az új szegényház, a Deák-korzó újjakövezése, a pulazi vízvezeték kiépítése. A bizottság programjába felvették azonkívül a tűzoltók részére szükséges automobil beszerzését.

Az ingatlanok értékelkedésének megadóztatásáról szóló alapszabály tervezet tárgyalását bővebb előkészítés céljából egyik legközelebbi ülésére halasztotta el a bizottság. Javaslatba vették ezután a kórház részére szükségelt Döcker-barakkoknak 3000 korona költségén való beszerzését, a kórház tűzbiztonsági felszereléseinek költségeit, ezután a Comunale-színház biztosítására 1000 koronát szavaztak meg. Majd számos kisebb ügy került elintézésre.

— **Gyűjtenek.** A fiumei és susáki horvátok, szerbek és szlovének tegnap este összeültek a kereskedők és iparosok otthonában és elszírták összes bánatukat a balkáni háború miatt, ahol, haj, szörnyű bajok vannak, mert a tar koponyájú török igen kemény öklü legénynek bizonyul és útése nyomán érezhetően fogy a sűrű, lángoló szláv vér. A gyűlésen Barcsics Erazmus dr. ügyvéd elnökölt és ő ismertette a gyűlés célját is. Mordott sok mindent. Ismertette a balkáni háború történetét, a törökök kegyetlenkedéseit, a szláv testvérek elnyomását, amely olyan volt, hogy végre fegyverbe állította őket. Kötelességére tette minden szlávnak, hogy tehetségéhez mérten szurkolja le fillérjeit a közös templom véres oltárján. A háborúról az a véleménye Barcsicsnak, hogy Macedónia, Ó-Szerbia és Novibazár megszerzik a szabadságot.

Ezután választottak egy 15 tagú bizottságot, amely a gyűjtést eszközölni fogja. Ennek a bizottságnak a választmányába beválasztottak: Barcsics Erazmus dr., Rosenberg dr., Bakarcic dr., Glavan J., Premrou és Pachany Anasztáz dr. A gyűlés mindvégig zárt volt, ami azt jelenti, hogy oda profán idegen nem tehet be a lábát. Annnyit megállapíthatunk, hogy a gyűlés csendesebb lefolyású volt, mint az abbaziai, amit csak is annak tudhatunk be, hogy az abbaziai gyűlés után támadt országos vihar megmondásra kényszerítette a tulzó horvátokat. Tegnap lehetőleg kerültek a politikai nyilatkozatokat és csakis gyűjtésről beszéltek. A gyűjtést, ha a rendőrség megengedi, susáki horvát leányok fogják eszközölni.

— **Szerb konzulok Fiumében.** Triesztből tegnap tíz törökországi szerb konzul érkezett Fiuméba. Ezek a háború következtében elhagyták törökországi székhelyeiket és az osztrák-Lloyd egyik hajóján utaztak el Triesztbe. Onnan vasuton folytatták útjukat Fiuméba. Innen ma reggel indultak el Belgrád felé.

— **Szezonnyitás a Szabad Liceumban.** A Szabad Liceum egyesület választmányja tegnap este tartotta első ülését, melynek fő tárgyat az idei munkarend összeállítása képezte Dr. Kallós titkárnak sikerült már most számos oly felolvasó közreműködését biztosítani, akiknek neve kész biztosíték arra nézve, hogy az idei szezon érdekesség tekintetében minden eddig felül fog mulni. Elsőnek Balla Ignác ül az előadói asztalhoz valószínűleg még e hó folyamán. E megnyitó előadás helyéről és idejéről a tagok a szokásos módon fognak értesítést nyerni. A következő heteken országos és helybeli legjobb tudósaink, művészeink és íróink fognak sűrű egymásutánban sorra felvonulni.

— **Egy kis szenzáció.** Messze van Budapesttől Fiume. Mig a hírek innen oda, vagy onnan ide érkeznek bizony elváltoznak egy kissé. Sok esetben hibás a telefon is amely éppen akkor zug a legjobban, mikor a legjobban akarunk beszélni. De azért a Budapestről Fiuméba érkező hírekben legfeljebb névhiba van, különösen most, mikor a balkáni eseményeknél istentelen, nyelvtörő nevekkkel kell a jó magyar érzéknek megküzdnie. Amde a sajtóterméknek az a vadhajtsága, ami „A Polgár” tegnap számban jelent meg, már nem irható a telefon-zavar számlájára. Itt a szerkesztőségnek nagyfokú felületességét látjuk, máskülönben lehetetlen volna ilyen hírt leadni:

„Szemlélik a Dreadnoughtok a t. Fiuméből telefonálva levelezőnk, hogy gróf Wickenburg István kormányzó tegnap délelőtt Portorébe utazott és ott a Danubius-gyár igazgatóival hosszabb ideig konferált. Főleg a készülő Dreadnoughtot szemlélte meg, s jegyzeteket is készített a gyárban. A látogatás nem volt hivatalos jellegű és mérvadó körök titokban igyekeznek azt tartani.”

Már most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy ki telefonálta így a hírt. Mi is megirtuk, hogy Wickenburg István gróf a Danubius-gyárban járt. De hogy jegyzeteket készített volna, avagy hogy ezt a látogatást, amely teljesen magánjellegű volt, titkolni igyekeztek volna, erről igazán senki sem tud. Legkevésbé a kormányzó és a Danubius-gyár. Alapos okunk van feltételezni, hogy budapesti lapársunk valamelyik munkatársának tulbuzgóságáról van szó, aki egy szürke hírből mindenképen valami nagyot misztikusnak akart produkálni.

— **A kikötőből.** Okt. 25. Érkezett: „Babylon” német gőzös Hamburgból, 50 tonna aszbeszettel, 40 tonna raffiával, 50 tonna bádoggal, 30 tonna papírral, 50 tonna olajjal, 10 tonna tökehállal és 10 tonna kávéval; „Erodiade” osztrák gőzös Newyorkból, 3800 darab dongával.

Indult: „Elektra” osztrák gőzös Alexandriába, 150 tonna cukorral, 100 tonna rizszel, 10 tonna fával és 100 láda üvekkáruval.

— **A Dreadnought fémalkatrészei.** Pécsi tudósítónk jelenti, hogy Borovicka Tivadar, a haditengerészet főmérnöke, ma oda érkezett, hogy a Danubius-gyárban készülő Dreadnought részére a rézarugyártól a fémalkatrészeket hivatalosan átvegye.

— **Új gőzösök az osztrák tengerhajózásnak.** Az osztrák hajógyárakból csak az imént került vízre két nagy teherszállító gőzös s máris készülődnek egy sereg újabb nagy hajó vízrebocsátására, illetve megépítésére. A monfalconei és san roccói csuzdák a jövő hónapban egy-egy nagy gőzöst adnak át az osztrák kereskedelmi tengerészetnek. A monfalconei hajógyárban már szerződést kötöttek a lussinpiccolói Martinolich M. M. cég által megrendelt 9600 tonna tartalmu teherhajó építésére. Az Austro-Americana, ez az izmosan fejlődő trieszti hajósvállalat három új hajót vár a monfalconei hajógyártól. A hajók a trieszt—newyorki teherforgalomban kitünően bevált „Lucia” gőzös testvérhajói. Ugyanezen társaság részére megkezdtek a „Kaiser Franz Josef I.” testvérhajójának építését. Az új gőzös azonban a másiknál jóval nagyobb teherbírású lesz és nagyobb számú utas befogadására lesz képes. Az osztrák Lloyd indo—kinai járatainak fejlesztésére négy új hajó építé-

sét tervezi. A társaság különösen a shanghai-i viszonylat izmosítására törekszik, mivel ez részére eddig is igen értékes volt. A négy új hajó egyenként 8000 tonnásra épül, kettős csavarúak lesznek, óránkénti sebességüket pedig 14 mérföldre tervezik. A gőzcsövek fedélközzel, valamint első- és másodosztályú fülkékkel lesznek ellátva. Mihelyt a négy új hajó terveit jóváhagyják, a san roccói hajógyárban megkezdődik építésük.

— **Egy vivómester hirtelen halála.** Egy városszerte jól ismert, kedves úri ember halt meg ma reggel. Biase Ernő vivómester, aki hosszabb idő óta belső bajban szenvedett, az este nagy fájdalomról panaszkodott. Orvost hívtak, aki morfiumpot rendelt, amiből 3 óránként néhány esepet kellett volna bevenni. De Biase az éjjel az egész üveg morfiumpot kiitta, amitől örökre elaludt.

— **Kikötődaruk szállítására.** A m. kir. áll. államvasutak igazgatósága a fiumei kikötő részére szükséges 16 darab villamos üzemű emelődrukk szállításával a megtartott versenydíjazás alapján a Budapesti szivattyú és gépgyár Rt.-ot bízta meg a következő árak mellett és pedig 8 darab 1500 kg-os és 4 darab 3000 kg-os felportal az új rakpartra fali daruvezetéssel 432 ezer koronával, 4 darab kb. 3400 kg-os portál széndaru a Baross Gábor fakikötőbe 150 ezer koronáért, az új rakparti emelődarukhoz szükséges villamos vezeték szállításával és kapcsolatos munkáival 3500 koronáért és végül az új rakparton elhelyezendő 16 darab emelődarukhoz szükséges ellensúlyok és a szabadon álló daruvezeték szállításával 42.184 összesen tehát 627.684 korona összegért.

— **A dalmát vasutépítő részvénytársaság** alakuló közgyűlése e hó folyamán lesz, aminek utána az építőmunkák teljes erővel megindulnak. A részvénytársaság központi irodája Budapesten lesz, míg a vasutépítési irodát, mint már jelentettük Otoacsán állítják fel. A 220 kilométer hosszúságú vasutépítésnél a feltételek értelmében kizárólag magyar állampolgárokat fognak alkalmazni, de miután nálunk nagy a munkáshiány és alig hihető, hogy a magyar munkások nagyobb számban lemennének hosszabb időre a vasut építésére, a vállalat horvát és dalmát munkásokat is fog alkalmazni. A horvát bán Amerikában — hol sok horvát munkás dolgozik — már szintén közhírre tette, hogy a horvát munkások hat évre munkát találnak itthon a vasut építésénél, aminek előreláthatólag meg is lesz az eredménye, mert a több évre való kereset biztosítása sok kivándorolt állampolgárt fog visszatérésre bírni.

— **Uj cukorgyár.** Pozsegában mozgalom indult meg egy új cukorgyár megalapítása végett. Az új gyár részére eddig már jelentékeny mennyiségű cukorrépatermést sikerült lekötöni és az alapítók most tárgyalásokat folytatnak az új vállalat finanszírozása dolgában. Értesülésünk szerint a Zivnostenska Bankával folynak erre vonatkozólag tárgyalások, amelyek minden valószínűség szerint eredményre fognak vezetni. A Zivnostenska Banka az Országos Iparbanknál és a Horvát Országos Bankkal közösen tervezi az új cukorgyár vállalat megalapítását, négy millió korona alaptőkével.

— **Munkaközben.** Bergnaz Ferenc 59 éves kőműves tegnap összeroncsolt kézzel

jött a mentőállomásra. Jobbkezének két ujja csapattokban lógott le. Mialatt sérülését a mentők bekötötték, elmondotta, hogy egy emelőcsigába nyúlt és a megfeszült kötél összelapította a két ujját. Bergnazot a kórházba vitték.

— **A szökevény.** Vidos Amália 16 éves pólai leány a napokban megszökött hazulról. Szülei megtudták, hogy Fiumében tartózkodik, mire felkérték a fiumei rendőrséget leányuk felkutatására. Zornada detektív Plasse San Nicolón egy Zoppa Renato nevű egyén lakásán találta meg a leányt, akit a rendőrség átadott szüleinek.

— **A tripoliszi háború áldozatai.** A „Daily Express”, mint Londonból jelentik, kimutatást közöl az olaszok veszteségeiről a tripoliszi harcok során. E szerint összesen 9100 olasz katona halt meg, de ezek közül csak 2500 esett el a harcok során az ellenség kezétől, mert 6000 tifuszban, 600 pedig kolerában pusztult el.

— **A bolgár vasuti forgalom.** A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közli, hogy a bolgár államvasutak állomásaira rendelt áruküldeményeket, amelyek a bolgár vörös kereszt, a hadügyminisztérium, a vasutigazgatóság és egyéb bolgár hatóságok címére adatkak fel, a nevezett vasut igazgatóságától nyert értesülése szerint a bolgár vasutakon akadálytalanul továbbíthatnak s hogy ennél fogva ily címzéssel feladott küldemények hajóállomásain a bolgár államvasuti állomásokra szólólag is feladhatók. A magánfelek címére bolgár vasuti állomásokra rendelt küldemények felvétele és szállítására azonban továbbra is szünetel.

— **Kiviteli tilalom Montenegróban.** Cetinjëből táviratozzák, hogy a montenegrói belügyminisztérium rendeletet bocsátott ki, amely mindenemű marha, ló, baromfi, élelmickek, takarmány és nyersbőrök kivitelét megtiltja.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hetenként háromszor
uj, fényes műsor!

Okleveles tanítónő

bécsi módszer szerinti

zongoratanítást vállal.

A jelentkezők kéreknek hogy címüket a lap kiadóhivatalába küldjék.

Ha Budapestre megy

keresse fel okvetlen

Putzer György éttermeit

Budapest VII., Dohány utca 40. sz.

Vidékiek találkozó helye! Színház után friss vacsora!

Külön helyiség.

Villás reggeli.

LIDO PENSIO Abbazia ban

A Súdstrandon a legyobb magyar otthon.

Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi” szálló portásánál is kapható.) Legmérsékeltbb árak. Kitűnő konyha, gyönyörű szobák

Távirat — Telefon.

A Balkán háboru.

BERLIN, okt. 25. A nagyhatalmak ismét arról tárgyalnak, hogy mikor volna a közbelépésre a legalkalmasabb idő. A nagyhatalmak között teljes az egyetértés és valamennyien a megállapított egyöntetű terv szerint fognak eljárni.

Kik győztek?

PARIS, okt. 25. Konstantinápolyból reggel fél 11 órakor feladott távirat jelenti, hogy a török nyugati hadtest, amely Kumanova körül volt összpontosítva, megtámadta a szerbek négy hadtestét s véres ütközetben teljesen megsemmisítette. A szerbek súlyos vereséget szenvedtek. A török sereg tovább üldözi a szerbeket.

BELGRÁD, okt. 25. A Havas-ügynökség azon jelentését, hogy a kumanovói ütközetben a szerbeket szétverték, nem felel meg a valóságnak. A szerbek három török brigád ellen intéztek támadást s bár a törökök keményen verekedtek, erejüket mégis megtörték a szerbek, akik ezzel hatalmukba kerítették Kumanovát. A törökök Úszküb felé menekülnek s a szerbek megkezdik felvonulásukat Úszküb felé, ahol kemény ütközetet van kilátás.

BELGRÁD, okt. 25. (Hivatalos.) Délután 2 órakor a szerbek Úszküb felé vonulva, szuronyrohammal elfoglalták a törökök bielicai és ranjai hadállását.

A nyugati török sereg válsága.

BELGRÁD, okt. 25. Pristina bevételé a törökök hihetetlenül kitartó ellenállása után és nagy véráldozatok árán sikerült. A török védősereg hátrahagyva minden hadiszekereszetet, Úszküb felé menekült. A montenegróiak hír szerint már Prizrend előtt állanak. Körülbelül 3—4 nap múlva döntő ütközet várható Úszküb körül.

A Tarabos-hegy elfoglalása.

CETTINJE, okt. 25. A montenegróiak körülférték a Tarabos-hegyet, és elfoglalták azt. Most már csak tíz kilométernyire vannak Skutaritól.

CETTINJE, okt. 25. A Tarabos-hegy elfoglalásánál a törökök először huszonkét ágyuból szorták a tüzelést. A montenegróiak azonban sikerült az ágyukat elnémítani. Egész nap és egész éjjel folyt a montenegróiak támadása a török hadállások ellen. Reggel felé a törökök az ellenség folytonos támadásaitól kimerülve, a hegyesücsről visszavonultak egy alacsonyabb pozícióba. Ekkor Martinovics tábornok felszólította a törököket, hogy a további vérontást elkerülendő, adják meg magukat, mivel ugy is minden oldalról körül vannak zárva. A törökök erre feladták a harcot.

Boljetinácot agyonlőtték.

BELGRÁD, okt. 25. Az albán fölkélok vezérét, Boljetinác Issát a szerbek tegnap agyonlőtték. A gazdag és befolyásos Boljetinác azzal hitegette Szerbiát, hogy pártjára fog állani, holott csak Törökország részére akart kémkedni és azután hátba akarta támadni a szerb sereget. Allitól maga Zsivkovics tábornok lőtte agyon Boljetinácot. Az agyonlőtt vezér parancsnoksága alatt álló 20.000 albán a törökökhöz ment át.

A török haderő.

KONSTANTINAPOLY, okt. 25. A török kormány az eddigi hadműveleteknek komoly jelentőséget nem tulajdonít. A kormánylázasan folytatja a mozgósítást és óriási csapattesteket mozgósít a harcra. A

Richter cipői a legjobbak és lelegegánsabbak.

RICHTER FERENC cipészmeister Fiume Corso 37, Via Municipio 2 és Abbazia Reichstrasse 39.

kormány reméli, hogy október végén a török hadsereg 700 ezer emberből fog állani, amelyből 400.000 Tráciában fog harcolni a bolgárok ellen. Ekkora haderőt a bolgárok le nem győzhetnek.

Nagy csata Üszküib vidékén.

A drinápolyi hadsereg egy részét keletre toltta a hadvezetőség. Üszküiből két-két hadosztály vonult Kocsanába és Isztipibe. Valószínű, hogy e vidéken nagy csata küszöbön áll. Valonából redifeket küldtek Skutariba.

A drinápolyi csata.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 25. A kirkilissze—drinápolyi vonalon folyó harcok rendkívüli véresek. A hadügyminiszteriumba érkezett, de eddig közre nem tett jelentések szerint a veszteségek mindkét részről igen tetemesek. Az ideszállított sebesültek száma oly nagy, hogy a katonai és városi kórház szüknek bizonyult fölvetelükre. Elrendelték az egyetem i épület kiürítését, hogy kórházat rendezzenek ott be.

SZOFIA, okt. 25. A bolgár távirati iroda a Frankfurter Zeitung azon jelentését, mintha a bolgárok Kirkilisszénél súlyos vereséget szenvedtek és 3000 embert veszítettek volna, tendenciózus fantazmagóriának jelenti ki.

Kirk-Kilisse a bolgároké.

SZOFIA, okt. 25. A bolgárok két napi véres harc után általános rohammal bevették Kirk-Kilissét. Sok török zászlót, hadijelvényt, Krupp-ágyut és puskaport zsákmányoltak.

A bolgárok Drinápolyban.

SZOFIA, okt. 25. A bolgárok előcsapata már a drinápolyi pályaudvarnál van.

Hátrálnak a törökök.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 25. A keleti hadtest a bolgár keleti előcsapatok támadása elől meghátrált és a Tundza folyó mögé vonult.

Visszavonulás.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 25. A drinápolyi sereg parancsnoka azt a jelentést küldte, hogy kedvezőtlen hadállása miatt kénytelen volt a Tundza folyó tulsó partjára vissza vonulni.

Gyilkos harc.

SZOFIA, okt. 25. Drinápoly körülzárása befejezettek tekinthető, mert a harmadik bolgár hadtest már Kirk-Kilisse közelében van és minden utat elzárt.

Timovo birtoklásáért gyilkos harc folyt. A török sereg fehér zászlót tüzött ki és mikor a bolgárok közeledtek, gyilkos sortűzet bocsátottak rájuk. Ekkor a bolgárok rohamot intéztek a törökök ellen, akiket teljesen megsemmisítettek.

A görögök előrenyomulása.

Az athéni távirati iroda jelenti: Konstantin herceg, hadsereg főtabornoka Khani Viglából este 8 óra 40 perckor a következő táviratot küldte: Csapatunk az ellenséget mindenfelé üldözi Sanboniából Szerfidsébe és az Aliakmon síkságra. A török hadsereg fölsozlott. 22 tábortábori ágyut muniósi kocsikkal valamint nagy mennyiségű lőszert és szállítószekereket zsákmányoltunk.

Danglis tábornok este fél 10 órakor ezt táviratozta: A törökök nagy veszteségeket szenvedtek. Sok törököt foglyul ejtettünk, köztük egy alezredes is. Két zászlóaljunk Kousztakopulo műszaki alezredes parancsnoksága alatt Vlaholvadonál megtámadott két török zászlóaljat, melyet megfutamtított.

Körülzárt török sereg.

ATHÉN okt. 25. Az Aliakmon-völgyben a törökök szorongatott helyzetben vannak.

Valószínű, hogy meghódolnak, mert a görög sereg körülzárta 30,000 főből álló seregüket. A görögök remélik, hogy hét nap alatt Szalonikiig nyomulhatnak.

Sok a sebesült.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 25. Drinápolyból ma ismét rendkívül sok sebesültet hoztak. A kormány már nem tud helyet adni a sebesülteknek.

A nyugdíjas török tiszték behívása.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 25. A kormány ma kiadott rendeletével behívta tényleges szolgálatra az összes nyugdíjazott török tiszteket.

Konzuli titkár mint kém.

KONSTANTINÁPOLY, okt. 25. A drinápolyi bolgár konzulátus titkárát kémkedés miatt elfogták. Konstantinápolyba viszik, ahol haditörvényszék elé állítják.

Hadiszerek szállítása.

BRÜSSZEL, okt. 25. A lüttichi fegyvergyár hat különvonaton hadiszereket indított utnak, Ausztria-Magyarországon és Románián át Törökországnak.

Hercegnő, mint apáca.

SZENTPÉTERVÁR, okt. 25. Heléna hercegnő belépett a betegápoló irgalmas nővérek közé és saját költségén 50 ágyas tábort kórházat szereltetett fel. Számos irgalmas nővért vitt magával és a szerb harctérre utazott.

Német orvosok a harctéren.

DREZDA, okt. 25. Ma 10 német orvos a harctérre utazott, hogy a sebesülteket ápolja.

A király Budapesten.

BUDAPEST, okt. 25. Arra a hirre vonatkozólag, mintha a király a delegáció megnyitására nem jönne Budapestre, félhivatalosan jelentik, hogy a megállapításon eddig semmi változást nem eszközöltek és így a király — ha váratlan körülmény közbe nem jön — november 4-én Budapestre érkezik.

BÉCS, okt. 25. Lukács László miniszterelnök hétfőn Bécsbe érkezik és külön kihallgatásra megy a királyhoz. Az audencián arról lesz szó, hogy ő felsége személyesen nyissa-e meg a delegációt. Nincs kizárva, hogy az ellenzéknek tervbe vett demonstrációja miatt ő felsége budapesti útja elmarad.

Minisztertanács.

BUDAPEST okt. 25. A kormány összes tagjainak részvételével tegnap délután minisztertanács volt, melyen a folyó ügyeket és a delegációval kapcsolatos tennivalókat beszélték meg. A minisztertanács este 8 órakor zárult.

A bajor trónörökösne meghalt.

MÜNCHEN, okt. 25. A bajor trónörökös neje az éjjel meghalt.

Tüntető asszonyok.

BÉCS okt. 25. Mikor tegnap délután a király a Burgból Schönbrunnba akart hatatni, három cseh asszony, gyermekeikkel a karjaikon, oda ugrott és kérvényt akart a kocsiba dobni, hogy ő felsége figyelmét a bezárt Komensky-iskola ügyére felhívja. Egy rendőr feltartóztatta az asszonyokat és a rendőrségre kísérte őket. Kihallgatásuk után szabadon bocsátottak. Az egyik asszony férje a kereskedelmi miniszteriumban hivatalnok.

Kovács Gyulát szabadlábra helyezik.

BUDAPEST, okt. 25. A budapesti törvényszék még a mai napon szabadlábra helyezte Kovács Gyula országgyűlési képviselőt az igazságügyi orvosi tanács véleménye alapján, amely a törvényszéki orvosszakértők véleményét felülbírálván, meg erősítette az orvosok abbéli véleményét, hogy Kovács Gyula képviselő a vád alapját képező cselekményt öntudatzavarában követte el.

Letartóztatott kivándorlási ügynök.

MÁTÉSZALKA, okt. 25. A csendőrség letartóztatta Schwarz Abrahám kivándorlási ügynököt, mikor épp 8 embert akart elszállítani. Kiderült, hogy egy hamburgi hajóstársaságnak ügynökösödött.

TŐZSDE.

	Okt. 24 zárlat	Mai ári. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	788.—	785.—
Oszták hitelrészvény	603.50	599.—
4%-os koronajáradék	84.60	84.50
Oszt.-magy. államvasut	672.—	663.75
Jelzálogbank	417.50	415.75
Leszámitelőbank	510.—	503.—
Hazai Bank	285.—	284.75
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	531.—	523.—
Rimamurányi	721.—	713.50
Salgótarjáni	714.—	712.—
Közuti Vasut	678.50	642.50
Városi Villamos	372.—	369.75
Adria	500.—	—
Déli Vasut	106.—	—
Magyar Cukoripar	2755.—	—
Rizsgyár	3580.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza októberre	11.05	11.11
Buza áprilra	11.79	11.91
Rozs októberre	10.08	10.07
Rozs 1913 áprilra	10.47	10.55
Tengeri májusra	7.93	8.06
Zab októberre	11.90	12.20
Zab áprilra	11.23	11.33
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	602.—	597.—
Magyar hitelrészvény	788.—	783.—
Oszták magyar államvasut	672.—	666.—
Déli Vasut	106.—	104.50
Alpesi	949.—	942.—
Skoda	722.—	720.—
Oszt. koronajár.	84.90	—
Fiumei és trieszti értékek:		
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—	Legutóbbi kötések átlagár.
Banca Fiumana	640.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	302.—	—
Fiumei Népbank	114.—	—
Litorale Bank és Takarékpénztár	228.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	6000.—	—
„Indeficenter” tengerhajóz. Nom 250	500.—	—
Magyar-Horvát Gőzhajózárs.	1420.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1120.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1440.—	—
Alt. Forgalmi r. t.	2250.—	—
Magyar Olajgyár	212.—	—
Austro-Americana	276.—	—
Navigazione Libera Triest	576.—	—
Oszták Lloyd	507.—	—
Stabilimento Tecnico	9850.—	—
Ampelea Szeszpároló Rt.	420.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	880.—	—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	388.—	—
Spalato Portland Cement	394.—	—
Assicurazioni Generali Nap.	920.—	—
Riunione Adriatica	3850.—	—

Élelmiszerek eladására ügyes és ágilis bizományost keresünk

a piacon és a környéken (különösen főzelékfelére) csekély óvadékkal, vagy egyéb biztosítékkal.

Ajánlatok: Makó postafiók 6 küldendők.

Az orosz trónörökös állapota.
SZENTPÉTERVÁR, okt. 25. A cáre vics állapota ismét rosszabbodott s életéért aggodnak.

—
Elhunyt komponista.

DREZDA okt. 25. Rothmann Ernst, az ismert zeneszerző az éjjel 55 éves korában meghalt.

—
Tüntetés a husinség miatt.

BERLIN okt. 25. A város északi részében mintegy 2000 főnyi tömeg nagy tüntetést rendezett. — Adjatok hust! — kiáltással vonultak végig a városon, egy hentesüzletbe behatoltak és kifosztották. A többi üzletet gyorsan bezárták a rendőrség csak nehezen tudta szétoszlaltatni a tüntetőket.

==
LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

==
Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnovo és Cattaroba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Catauók csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

— **ARBE** —

Park Hotel

közvetlen a tengerparton, teljesen új, modernül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem a házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7 korona. Magyar kiszolgálás.

=====

Üzlethelyiség fűszerüzletnek

való, berendezéssel együtt azonnál kiadó. Berendezés külön is eladatik. Via Valscurigne Kleisféle ház

=====

Nattich Henrik
Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométerórák és láncokban jutányos áron, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

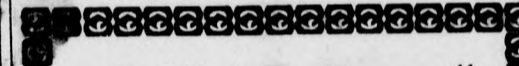

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpaprok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

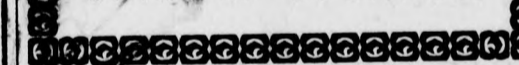

„Buffet Bellevue“

Viale Deák (a kapucinusok új házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér
SZIRMAI GYŐZŐNE.

Magyar borok!

Ajánlok kitűnő visontai és mátrahegyaljai **fehér rizling** és **vörös borokat**, szavatolt természetes tiszta minőségben, literjét 80 fillérért, avagy házhoz szállítva, fogyasztási adóval együtt 1 koronáért,

PAUK ÖDÖN - FIUME, Riva Szápáry 16.

Le.kisebb vétel 30 liter. Mintát ingyen.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia“ szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Az Adria palotában olcsón eladó egy teljesen jókarban lévő

::urifodrász üzlet::
== berendezés. ==

Butor megtekinthető naponta az Adria palotában lévő fodrász-üzletben.

Ugyanott a női fodrászat részére fizetés mellett, két tanuló kisasszony felvételik

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

Tengeri fürdő Lusinpiccino Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerésztárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEÁK

X/26

ezik.
esti tör.
bra he-
si kép-
s véle-
i orvos-
neg erf-
t, hogy
ját ké-
követ

nök.
sendőr-
kiván-
rt akart
mburgi

Mai ár.
1 óra

785.—
599.—
84.50
669.75
415.75
505.—
284.75
523.—
713.50
712.—
642.50
399.75

11.11
11.91
10.07
10.55
8.06
12.20
11.33

597.—
783.—
636.—
104.50
942.—
720.—

többi köte-
átlagári.

92.—
640.—
302.—
114.—
228.—
3000.—
500.—
1420.—
1120.—
1440.—
2250.—
212.—
276.—
576.—
507.—
9850.—
420.—
880.—
388.—
394.—
920.—
3850.—

sára
pizo-
nk

lönösen
l, vagy

6 kül-

Egy koronás hafi részletre

mindennemű vászon, kézmű, függöny, kép, képkeret és tükörárú. Levelezőlap hívásra megbízottaink hához jön. Weisz Márk
Telef. 15-56. Fiume, Via Carducci 16. III.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék,

mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

„Commercio“ kávéház

Fiume, Piazza del Commercio 4
Ujonnán berendezve.
Kitünő kávéházi italok -- Éjjel nyitva.
Naponta éjjeli 2 óráig elsőrendű bácskai tamburás hangverseny.

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC.

SCHÖNL. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNL.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb- ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Hartweg Testv.

Fiume, via Acquedotto II. sz.
Első fiumei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kifogástalanul fest és tisztít.

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a kikötőben.

Jó kávéházi italok.

Fagyalt, Jegeskávé

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. Telefonszám 482.

Kitünő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak.

Tulajdonos

Tranquillo de Negri.

MEGNYILT

Risztics Milán

fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

LUSSINGRANDE egyetlen magyar háza

Café - Restaurant Szalay

Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Münchener Hofbräu.

Kávé és Tejmérés

Fiume, Via Carducci 8. - Frisstej és tejtermékek, kívánatra hához is szállítatnak.

Kávé. Csokoládé. Tea.

Magyar, német és olasz lapok.

Olcsó árak!

Számos pártfogást kér

Ljubich Jozefin tulajdonosnő

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és tehergyorsáru forgalom, Görögország, Spanyolország. Észak és Dél-Amerika felé.

Triesztből Newyorkba személyforgalom.

„Laura“ gőzessel okt. 19-én

„Martha Washington“ gőz. „ 26-án

Trieszt-Newyork-Philadelphia teherforgalom.

„Franconia“ gőzessel okt. 19-én

„Clara“ „ „ 26-án

„Georgia“ „ „ 31-én

Patrasz, Almenia, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe, az

„Atlanta“ személy gőzessel okt. 31-én

Almenia, Taneriffa, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe a

„Sofia Hohenberg“ szem. száll. gőzessel okt. 17-én

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Trieszt, Via Molin Piccolo 2, (Táviratcim: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főügynökségnél Bécs I., Neuthorgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36 és a társaság más ügynökségeinél.

Treppler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.

elvállal eternitpala-, pala-, cserép-, facement- és kátránylemezfedeéseket, torony- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle szakmába vágó munkát, bádigos munkát a legolcsóbb árakon, Pontos kivitel.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

Winhoffer Sándor

„Eintracht“ vendéglője

Trieszt Via Coroneo 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitünő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

TOPICS MILAN

fogtechnikus

— Susákról Fiuméba költözött —

Via del Porto 8. szám II. emelet.

Nyomatott a „Polinnia“ nyomdában Fiume.

Nincsen Önnek rendes háztartása ha
Eclipse dagasztógépe nincsen

3 perc alatt lehet vele bármilyen tésztát tökéletesen átdagasztani.

Minden vas- és edényüzletben kapható.

Bővebb felvilágosítást ad: The Eclipse Selling Company képviselője, Eckel Egon, Fiume Via Carducci 14. sz.